

Αθήνα, 17/01/2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό

Εθνικής Άμυνας

Θέμα: Εύλογες ανησυχίες για τις αιφνίδιες φετινές κρίσεις ανωτάτων αξιωματικών των ΕΔ

Οι Ένοπλες Δυνάμεις διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση της εθνικής ασφάλειας και κυριαρχίας, ιδιαίτερα σε περιόδους αυξημένης γεωπολιτικής έντασης. Η εμπειρία και η γνώση όλων των στελεχών και κυρίως των ανώτατων αξιωματικών αποτελούν αναντικατάστατα στοιχεία για την ομαλή λειτουργία και τη διατήρηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της αποτρεπτικής ισχύος της χώρας.

Μια μαζική αποστρατεία ανώτατων αξιωματικών μετά από διενεργούμενες κρίσεις αλλά και ο μεγάλος αριθμός παραιτήσεων που συνεχίζεται μπορεί να επηρεάσει τη σταθερότητα καθώς και την ικανότητα του στρατεύματος να ανταποκριθεί στις εθνικές και διεθνείς προκλήσεις.

Οι πρόσφατες αιφνίδιες έκτακτες κρίσεις στις Ένοπλες Δυνάμεις, με τον τρόπο που διενεργήθηκαν, που αγγίζουν τα όρια αντιθεσμικότητας, μας προβληματίζουν για τον σκοπό και την αποτελεσματικότητα που θα έχουν στην επικαλούμενη και σχεδιαζόμενη από το ΥΠΕΘΑ αναδιάρθρωση των ΕΔ.

Η απόφαση για την αποστρατεία σχεδόν του 45% των ανώτατων αξιωματικών, με τη δικαιολογία του υπερβολικά μεγάλου αριθμού ανωτάτων, μάλιστα σε σύγκριση με ένοπλες δυνάμεις άλλων χωρών, εγείρει έντονα ερωτήματα καθόσον δεν έχουν παρουσιαστεί στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή σχετικές μελέτες και λεπτομέρειες αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού της δομής δυνάμεων των ΕΔ, στα πλαίσια της «Ατζέντα 2030».

Ειδικότερα, ο χρόνος διεξαγωγής των κρίσεων αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία των Ενόπλων Δυνάμεων και το γεγονός ότι οι φετινές κρίσεις διεξήχθησαν στις αρχές του έτους, δηλαδή στο μέσο της θητείας των προσφάτως τοποθετημένων ανώτατων διοικητών σε επιχειρησιακές μονάδες, ενέργεια ή οποία οδηγεί σε αναστάτωση και διατάραξη της ομαλής λειτουργίας των ΕΔ

Μέσα στις επιχειρούμενες αλλαγές στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης που έχει ανακοινωθεί από το ΥΕΘΑ θα πρέπει να επανεξεταστεί και το θεσμικό πλαίσιο, πέρα από τα κριτήρια αξιολόγησης, και ο χρόνος των ετήσιων τακτικών και έκτακτων κρίσεων, ώστε να μην υπάρχει αιφνιδιασμός. Επιπλέον, η αξιολόγηση και κρίση των αξιωματικών καλό θα είναι να γίνεται, εκτός εκτάκτων περιπτώσεων, στο τέλος της χρονικής θητείας τους στις μονάδες που τοποθετούνται, ώστε να αξιολογούνται θετικά ή αρνητικά στην αποστολή τους και τα στελέχη να αισθάνονται ότι δεν απαξιώνονται αλλά ότι αντιμετωπίζονται με σεβασμό από την Πολιτεία για το ύψιστο έργο που προσφέρουν.

Οι πρόσφατες κρίσεις χαρακτηρίζονται από μια μεγάλη μείωση του αριθμού των θέσεων των ανωτάτων αξιωματικών, η οποία προκάλεσε έκπληξη και ανησυχία διότι μια τόσο σημαντική αλλαγή στον σχεδιασμό των ΕΔ θα έπρεπε να είχε προηγουμένως συζητηθεί στη Βουλή, με συμμετοχή της αρμόδιας επιτροπής Άμυνας, και να συνοδευόταν από νομοθετική ρύθμιση. Μόνο μέσα από διαφάνεια και θεσμική νομιμοποίηση μπορούν να διασφαλιστούν η αξιοκρατία και η εμπιστοσύνη στις διαδικασίες.

Οι αλλαγές αυτές και οι αιφνίδιες αποφάσεις που λαμβάνονται επηρεάζουν μια μεγάλη κοινωνική ομάδα, τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και τις οικογένειές τους τα οποία έχουν αφιερώσει χρόνια υπηρεσίας και αποτελούν

αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας και το γεγονός ότι δεν δόθηκε επαρκής χρόνος και χώρος για διαβούλευση δημιουργεί την εικόνα μιας βεβιασμένης και αδιαφανούς απόφασης. Επιπρόσθετα, το ότι οι αποδοχές των στελεχών παραμένουν στα μνημονιακά επίπεδα έχει ως αποτέλεσμα να δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στο έργο και τις ευθύνες τους. Η αντιμετώπιση αυτής της κοινωνικής ομάδας με σεβασμό και δικαιοσύνη αποτελεί βασική υποχρέωση της Πολιτείας.

Επειδή είναι απαραίτητο η ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας να παρέχει σαφείς εξηγήσεις για τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν στις πρόσφατες κρίσεις, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν υπήρξαν πολιτικές σκοπιμότητες ή άλλες εξωθεσμικές παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να πλήξουν την αξιοπιστία του θεσμού.

Επειδή, η θεσμική συνέπεια και η επιχειρησιακή ετοιμότητα των ΕΔ πρέπει να παραμένουν αδιαπραγμάτευτες προτεραιότητες, ιδιαίτερα εν μέσω κρίσιμων ελληνοτουρκικών και γεωπολιτικών πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή.

Επειδή, η διαδικασία των κρίσεων των στελεχών των ΕΔ πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά στην αξιοκρατία, τη διαφάνεια, τον σεβασμό και στη θεσμική συνέχεια.

Επειδή, οι αιφνίδιες και εκτεταμένες αλλαγές που έγιναν και είναι στα όρια αντιθεσμικότητας δημιουργούν ανησυχίες για την ομαλή λειτουργία των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και για τη συνολική εμπιστοσύνη των στελεχών προς την ηγεσία και η εξασφάλιση αυτής της εμπιστοσύνης είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διατήρηση της συνοχής και της αποτελεσματικότητας του στρατεύματος.

Επειδή η διεξαγωγή των κρίσεων γίνονται όπως αποφασίζει ο εκάστοτε ΥΕΘΑ και όχι με την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης θητείας των στελεχών και κυρίως των ανωτάτων,

Επειδή τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων πρέπει να τυγχάνουν ιδιαίτερης προσοχής, τόσο για την επαγγελματική τους εξέλιξη όσο και για τις οικονομικές τους απολαβές,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια ήταν τα κριτήρια και οι διαδικασίες που εφαρμόστηκαν για την αποστρατεία ικανών ανώτατων αξιωματικών των ΕΔ πριν την ολοκλήρωση χρονικής περιόδου για την οποία τοποθετήθηκαν πρόσφατα; Υπάρχουν μελέτες ή στοιχεία που να τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα και την αποτελεσματικότητα αυτών των αλλαγών;
2. Για ποιον λόγο δεν προηγήθηκε κοινοβουλευτική συζήτηση και έγκριση από τις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής για τις συγκεκριμένες αλλαγές; Πώς σκοπεύει το ΥΠΕΘΑ να διασφαλίσει ότι οι κρίσεις των αξιωματικών βασίζονται σε αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια;
3. Σκοπεύετε να εξετάσετε και να θεσμοθετήσετε μετά από διαβούλευση, τη διεξαγωγή των κρίσεων στο τέλος της επιχειρησιακής περιόδου, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση ηγεσίας και η ολοκλήρωση του επιχειρησιακού έργου των στελεχών αλλά και να αποφεύγεται κάθε φορά ο αιφνιδιασμός προς τα στελέχη;
4. Υπάρχει σχεδιασμός για την αναπροσαρμογή των οικονομικών απολαβών των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε να αποκατασταθούν οι απώλειες από τα μνημονιακά μέτρα και να δείξει έμπρακτα η Πολιτεία ότι σέβεται και εκτιμά το έργο των στελεχών των ΕΔ και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την ελαχιστοποίηση των απωλειών στρατιωτικού προσωπικού με παραιτήσεις, κυρίως για οικονομικούς λόγους;

Ο ερωτών βουλευτής

Αποστολάκης Ευάγγελος

